

ALLERGEENSPECIFIEKE IMMUNOTHERAPIE

VOOR WESPEN- EN BIJENGIF

INHOUD

01	Wat is allergie?	4
02	Allergische reactie op wespen- of bijengif	4
03	Allergeenspecifieke immunotherapie	5
04	In de praktijk	6
05	Adrenalinepen	9
06	Kostprijs	10
07	Tips om wespen- en bijensteken te voorkomen	11
08	Afspraken	12

01 WAT IS ALLERGIE?

Een allergie is een abnormale reactie van het lichaam op bepaalde stoffen die op zichzelf onschadelijk zijn. Die stoffen noemen we allergenen. Allergieën voor pollen, huidschilfers van honden en katten, uitwerpselen van huisstofmijten of sporen van schimmels komen het vaakst voor. Ook het gif van bijen en wespen kan een hevige allergische reactie veroorzaken. Voor meer informatie kunt u ook terecht op www.uzgent.be/allergienetwerk en www.insect-allergie.be.

02 ALLERGISCHE REACTIE OP WESPEN- OF BIJENGIF

Een wesp of bij laat tijdens het steken gif achter in de huid. Meestal ontstaat dan een bultje dat rood wordt en hevig kan jeuken. Bij sommige mensen irriteert het gif zo sterk dat ze een grote **lokale** zwelling krijgen. Dit betekent niet dat er sprake is van allergie.

Zodra er een **veralgemeende** reactie optreedt, kan er sprake zijn van allergie. De veralgemeende reactie komt niet op de plaats van de wesp- of bijensteek voor, maar wel op een andere plaats in het lichaam. Enkele voorbeelden:

- ▲ tintelende lippen
- ▲ gezwollen tong en/of keel
- ▲ kortademigheid
- ▲ uitgebreide huiduitslag
- ▲ bloeddrukdalend

We spreken dan over een ernstige anafylactische reactie.

Om te achterhalen of er sprake is van een wesp- of bijengifallergie peilt de arts naar de symptomen die u kreeg na de steek. Er gebeurt ook een bloedafname en/of een huidpriktest.

03 ALLERGEENSPECIFIEKE IMMUNOTHERAPIE

Allergeenspecifieke immunotherapie (AIT) is een behandeling die ingrijpt in het werkingsmechanisme van een allergische aandoening. Door initieel heel kleine hoeveelheden van het allergeen-extract te injecteren en op te bouwen naar een onderhoudsdosis, wordt het lichaam minder gevoelig voor dat bepaalde allergeen. AIT wordt gebruikt voor de behandeling van verschillende soorten allergieën, o.a. voor wesp- en bijengifallergie.

De bedoeling is dat de kans op een ernstige anafylactische reactie na een wesp- of bijensteek drastisch vermindert.

04 IN DE PRAKTIJK

Voor u het behandeltraject start, zal de arts of verpleegkundige deze brochure met u overlopen. We vullen uw dossier aan, kijken na of de nodige documenten (bv. een allergiepas) in orde zijn en oefenen het gebruik van de adrenalinen (Epipen® of Jext®).

AIT voor wespen- en bijengif wordt door een arts toegediend via onderhuidse injecties in de arm. De behandeling bestaat uit een opbouwfase en een onderhoudsfase.

Verloop van de behandeling

De totale behandeling duurt 5 jaar. Bepaalde patiënten kunnen de onderhoudsbehandeling bij de eigen longarts of huisarts verderzetten.

Eén tot drie maanden na het einde van de behandeling komt u nog eens op controle bij de longarts.

Het is belangrijk dat u het behandelprogramma strikt volgt. Zeker tijdens de opbouwfase (de eerste 7, 15 of 25 weken), wanneer u wekelijks uw injecties krijgt. Als u een afspraak mist, kunnen we niet overgaan naar de volgende opbouwende stap. Mist u meerdere afspraken, dan kan het nodig zijn om de behandeling opnieuw op te starten.

Contacteer ons daarom tijdig als u een afspraak niet kunt nakomen door bv. vakantie of ziekte (zie ook lijst aandachtspunten). We zorgen dan voor een nieuwe afspraak en bekijken of we het toedieningsschema moeten aanpassen. Breng ook steeds uw Epipen mee naar de consultatie als u een inspuiting moet krijgen.

Behandelprogramma volwassenen

Opbouwfase

De **opbouwfase** duurt 7, 15 of 25 opeenvolgende weken. U krijgt elke week een opbouwende dosis allergeenextract toegediend tot we de onderhoudsdosis bereiken. Het aantal inspuitingen tijdens uw bezoek aan het ziekenhuis varieert van 2 tot 3 inspuitingen in de eerste weken. Vanaf week 4 krijgt u telkens 1 inspuiting.

U krijgt wekelijks een injectie. In het schema van 7 weken krijgt u soms meerdere injecties op 1 dag. Na elke injectie is er een minimale wachttijd van minstens een halfuur.

Als de opbouwfase probleemloos verloopt, kan in respectievelijk week 7, 15 of 25 voor het eerst de onderhoudsdosis toegediend worden. Die onderhoudsdosis bevat 100 microgram gif en komt overeen met ongeveer 2 bijensteken of 5 wespensteken.

Onderhoudsfase

De **onderhoudsfase** start wanneer de onderhoudsdosis bereikt is (normaal gezien na ongeveer 7, 15 of 25 weken). De frequentie van de injecties vermindert nu. Het interval vanaf de onderhoudsdosis verandert naar 6 weken: één keer met een tussenstap van 2 weken, daarna één tussenstap van 4 weken, en vanaf dan elke 6 weken.

De totale behandeling duurt 5 jaar vanaf de opstartdatum.

Behandelschema kinderen

Opbouwfase

Afhankelijk van de ernst van de reactie kiest de arts een gepast opstartschema: dat kan een **opbouw-fase** van 7 weken, 15 weken of in uitzonderlijke gevallen 25 weken zijn. Uw kind krijgt elke week een opbouwende dosis allergeenextract toegediend tot we de onderhoudsdosis bereiken. Uw kind wordt daarvoor opgenomen in het dagziekenhuis omdat we de reactie op de injectie heel nauwkeurig willen opvolgen. We nemen ook enkele voorzorgsmaatregelen. Zo zal de verpleegkundige een waakinfuus plaatsen en de monitor aankoppelen. Na de injectie met het wespen- of bijengif volgt een observatie in het dagziekenhuis van minstens één uur.

Als de opbouwfase probleemloos verloopt, kan in de 7de, 15de of 25ste week voor het eerst de onderhoudsdosis toegediend worden. Die onderhoudsdosis bevat 100 microgram gif en komt overeen met ongeveer 2 bijensteken of 5 wespensteken.

Onderhoudsfase

De **onderhoudsfase** start wanneer de onderhoudsdosis bereikt is (normaal gezien na ongeveer 7, 15 of uitzonderlijk 25 weken).

De injecties kunnen nu op de polikliniek gegeven worden, omdat het lichaam van uw kind al kan wennen aan het wespen- of bijengif en we bepaalde voorzorgsmaatregelen niet meer hoeven te nemen: het waakinfuus en de monitor zijn niet meer nodig. Uw kind blijft wel steeds een halfuur na de injectie op de polikliniek.

Ook de frequentie van de injecties vermindert nu. Het interval vanaf de onderhoudsdosis bouwt op naar 6 weken: één keer met een tussenstap van 2 weken, daarna één tussenstap van 4 weken, en vanaf dan elke 6 tot 8 weken.

De totale duur van de behandeling is 5 jaar. In specifieke gevallen kan dit nog langer zijn.

Aandachtspunten

Om de behandeling veilig te laten verlopen, vragen we u om de arts of verpleegkundige vóór de injectie op de hoogte te brengen bij:

- ▲ een ernstige reactie na de vorige injectie
- ▲ koorts of tekenen van infectie de laatste 7 dagen
- ▲ nieuw medicatiegebruik (bv. antibiotica)
- ▲ een vaccinatie de laatste 7 dagen
- ▲ astmaklachten, kortademigheid
- ▲ zwangerschap

Op de dag van de injectie moet u vermijden om zware fysieke inspanningen te doen, een warm bad of sauna te nemen, of alcohol te drinken. Volgt u deze richtlijnen niet, dan kan dat de absorptie van de AIT versnellen en bijwerkingen veroorzaken.

Risico's en mogelijke bijwerkingen

Anafylactische reacties

Het risico op ernstige anafylactische reacties, zoals bloeddrukval, shock of hartstilstand is uitermate klein. Om geen enkel risico te nemen, is het noodzakelijk dat u **na elke injectie minstens 30 minuten** onder toezicht van een arts blijft.

Zwelling en roodheid

Het komt vaak voor dat de injectieplaats zwelt of wat rood wordt. Dat betekent niet dat we de behandeling moeten stoppen. Indien nodig kan uw arts een allergiepil voorschrijven.

Late reacties

Sommige patiënten kunnen een late reactie krijgen (6-24 uur na de injectie). Contacteer meteen een arts of ga naar de Spoedgevallendienst bij een ernstige late reactie. Gebruik indien nodig uw adrenalinepen.

05 ADRENALINEPEN

Tijdens en na uw behandeling moet u altijd uw adrenalinepen op zak hebben. Controleer regelmatig of ze niet aan vervanging toe is (vervaldatum, helderheid). Oefen ook het correcte gebruik met trainerpennen. De arts of verpleegkundige zal u hierbij helpen. We raden ook aan de app 112 te installeren op uw smartphone.

06 KOSTPRIJS

Volwassenen

Het medicijn wordt grotendeels terugbetaald. U betaalt zelf ongeveer 12 euro per doosje. In de opstartfase gebruiken we 1 doosje, vanaf de onderhoudsfase volstaat 1 doos voor ongeveer 5 toedieningen. Daarnaast betaalt u de kostprijs van de consultaties.

Kinderen

Het medicijn wordt grotendeels terugbetaald. U betaalt zelf ongeveer 12 euro per doosje. In de opstartfase gebruiken we 1 doosje, vanaf de onderhoudsfase volstaat 1 doos voor ongeveer 5 toedieningen.

De opbouwfase gebeurt in het dagziekenhuis. Terugbetaling verloopt via uw eigen hospitalisatieverzekering.

De onderhoudsfase gebeurt in de polikliniek. U krijgt dan telkens een consultatie bij de arts aangerekend.

07 TIPS OM WESPEN- EN BIJENSTEKEN TE VOORKOMEN

- ▲ Ga rustig weg als er een wesp of bij in de buurt komt. Zwaai niet met uw armen en sla nooit naar het insect.
- ▲ Blijf uit de buurt van wespen en bijen. Wespen zitten vaak in de buurt van vuilnisbakken, barbecues, picknicktafels, fruitbomen, enz.
- ▲ Draag geen felgekleurde of zwarte kledij: insecten worden hierdoor aangetrokken.
- ▲ Vermijd sterk geurende deodorants en aftershave's. Wespen worden ook door zweetgeur aangetrokken.
- ▲ Loop nooit met blote voeten in het gras.
- ▲ Draag kledij die uw lichaam zoveel mogelijk bedekt als u tuiniert (lange mouwen, lange broek, handschoenen).

08 MEER INFORMATIE

- ▲ Installeer de app 112 op uw smartphone.
- ▲ Raadpleeg de website www.insect-allergie.be.

09 AFSPRAKEN

Volwassenen

Locatie

Poli BAS, ingang 12, route 1325

Tijdstip

U moet aanwezig zijn op de volgende tijdstippen:

- ▲ Eerste week opstart: 13 uur (eerste toediening om 13 uur)
- ▲ Vanaf de tweede week opstart: start om 13.30 uur (toediening om 14 uur)

Contact

Voor vragen over de therapie of afspraken met de verpleegkundige Longziekten: tel. 09 332 95 00 of 09 332 95 51 (op weekdays van 8 tot 17 uur).

Kinderen

Locatie

Opbouwfase: dagziekenhuis Kindergeneeskunde, ingang 10, route 1005

Onderhoudsfase: poli Neus-, keel en oorheelkunde, ingang 50, route 690

Tijdstip

Opbouwfase: donderdagvoormiddag

Onderhoudsfase: woensdagnamiddag

Contact

Opbouwfase: dagziekenhuis Kindergeneeskunde, tel. 09 332 37 72

Onderhoudsfase: poli Neus-, keel- en oorheelkunde, tel. 09 332 23 32

Allergieverpleegkundige: tel. 09 332 67 08 (bereikbaar op weekdays van 8 tot 17 uur),
allergie@uzgent.be

AFSPRAKENKAART

Opbouwschema 7 weken

DATUM INSPUITING: / 1 WEEK	Dosis	Volume (ml)	DATUM INSPUITING: / 6 WEKEN	Dosis	Volume (ml)
1.	0,01 mcg	0,1 ml		100 mcg	1,0 ml
1.	0,1 mcg	0,1 ml		100 mcg	1,0 ml
1.	1 mcg	0,1 ml		100 mcg	1,0 ml
2.	2 mcg	0,2 ml		100 mcg	1,0 ml
2.	2 mcg	0,2 ml		100 mcg	1,0 ml
3.	5 mcg	0,5 ml		100 mcg	1,0 ml
3.	5 mcg	0,5 ml		100 mcg	1,0 ml
4.	20 mcg	0,2 ml		100 mcg	1,0 ml
5.	40 mcg	0,4 ml		100 mcg	1,0 ml
6.	60 mcg	0,6 ml		100 mcg	1,0 ml
7.	100 mcg	1,0 ml		100 mcg	1,0 ml
DATUM INSPUITING: / 2 WEKEN				100 mcg	1,0 ml
8.	100 mcg	1,0 ml		100 mcg	1,0 ml
DATUM INSPUITING: / 4 WEKEN				100 mcg	1,0 ml
9.	100 mcg	1,0 ml		100 mcg	1,0 ml

Opbouwschema 15 weken

DATUM INSPUITING: / 1 WEEK	Dosis	Volume (ml)	DATUM INSPUITING: / 2 WEKEN	Dosis	Volume (ml)
1.	0.02 mcg	0,2 ml		100 mcg	1,0 ml
2.	0.04 mcg	0,4 ml	DATUM INSPUITING: / 4 WEKEN	100 mcg	1,0 ml
3.	0.08 mcg	0,8 ml		100 mcg	1,0 ml
4.	0.2 mcg	0,2 ml	DATUM INSPUITING: / 6 WEKEN	100 mcg	1,0 ml
5.	0.4 mcg	0,4 ml		100 mcg	1,0 ml
6.	0.8 mcg	0,8 ml		100 mcg	1,0 ml
7.	2 mcg	0,2 ml		100 mcg	1,0 ml
8.	4 mcg	0,4 ml		100 mcg	1,0 ml
9.	8 mcg	0,8 ml		100 mcg	1,0 ml
10.	10 mcg	0,1 ml		100 mcg	1,0 ml
11.	20 mcg	0,2 ml		100 mcg	1,0 ml
12.	40 mcg	0,4 ml		100 mcg	1,0 ml
13.	60 mcg	0,6 ml		100 mcg	1,0 ml
14.	80 mcg	0,8 ml		100 mcg	1,0 ml
15.	100 mcg	1,0 ml		100 mcg	1,0 ml

Poli BAS

Ingang 12, route 1325

T +32 (0)9 332 95 51

Dagziekenhuis Kindergeneeskunde

Ingang 10, route 1005

T +32 (0)9 332 37 72

Poli Neus-, keel- en oorheelkunde

Ingang 50, route 690

T + 32 (0)9 332 23 32

Deze brochure werd enkel ontwikkeld voor gebruik binnen het UZ Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het UZ Gent.

Universitair Ziekenhuis Gent

C. Heymanslaan 10 | B 9000 Gent

T +32 (0)9 332 21 11 | E info@uzgent.be

www.uzgent.be

Volg ons op

